

[Christmas Møller.]

er et andet, naar det drejer sig om Butikker end om Boliger, fordi Butikslejereren, som har oparbejdet sin Forretning, kan have en ganske særlig Interesse i fortsat at kunne blive paa det bestemte Sted. Vi er derfor villige til at søge at finde en eller anden Form, hvorved denne Interesse kan værnes. Men jeg maa sige, at jeg fremfor det Lovforslag, Ministeren har fremsat, og som vi for vor Vedkommende ikke kan acceptere — thi Udvalget kunde have gjort sig færdigt, eller Ministeren kunde være kommet med et Lovforslag —, langt foretrækker Forslag om Foranstaltninger, som betyder et Værn for Butikslejerne. Der er i saa Henseende tidligere nævnt Bestemmelser om en vis længere Opsigelse, som sikrede den handlende, der blev sagt op, en taalelig god Tid til at søge andet Sted hen i Nærheden og finde et passende Lokale. Sligt er vi villige til at overveje, men Ministeren skal ikke tro, at han ved vor Hjælp kan faa dette Lovforslag eller skarpe Restriktioner gennemført.

Gør man endelig det Spørgsmaal op, hvorledes man til syvende og sidst maa afgøre Forholdet mellem Lejer og Ejer, kan der naturligvis ikke være Tvivl om, at det er Ejeren, der har Ret til sin Ejendom, ogsaa til Butikslokalerne i den. Dernæst kan det heller ikke nægtes, naar man ser paa den Statistik, som maaske ikke er udarbejdet officielt, men som dog er fremlagt for os som Bilag til Ministerens eget Lovforslag, at det er relativt faa Butikslejemaal, der er Tale om, og gaar man videre og undersøger de ca. 8 000 Lejemaal, som kunde opsiges, vil man utvivlsomt se, at Tusinder og atter Tusinder er i Kvarterer, hvor Ejeren nok skal vogte sig for at opsiges Butikker; enhver, der kan se, hvorledes Udviklingen har været økonomisk gennem de senere Aar, ved, at det er meget begrænsede Omraader, hvor Ejerne kan have en Interesse deri, i det store og hele er en saadan Interesse ikke til Stede, tværtimod er Forholdet for de allerfleste Husværter dette, at hvis de har en god Butikslejer, skal de nok vide at sørge for at holde paa ham.

Jeg maa altsaa sige til den højtærede Minister, at han vil ikke kunne vente vor Tilslutning til en Forlængelse af Loven. Vi er villige til at tage det Spørgsmaal op til Overvejelse i Udvalget, om der, som nævnt, paa begrænsede Omraader kan gøres et og andet, men Udviklingen har efter vor Opfattelse med stor Tydelighed vist, at Frihed kunde tillades, at Misbrug

ikke blev begaaet. Og skulde Misbrug komme, vil man jo altid kunne skabe Værn derimod.

Rager: Det foreliggende lille Lovforslag drejer sig kun om at foretage en Forlængelse af en nugældende Lov for et Aar, foraarsaget ved, at en nedsat Kommission, der beskæftiger sig med det Emne, som ogsaa dette Lovforslag omhandler, endnu ikke er blevet færdig. Det skulde forekomme ganske naturligt, at man paa et Omraade som dette uden videre vedtog det lille Lovforslag, der her foreligger. Jeg forstod paa de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Elgaard fremsatte, at han nogenlunde saa Omfanget af denne Lov under den samme Synsvinkel, som jeg ser det under, og dermed er der maaske ogsaa Mulighed for, at vi ikke skal have alt for store Vanskeligheder ved at komme til Enighed. Men naturligvis maa man give det ærede Medlem Hr. Christmas Møller Ret i hans Formodning om, at med Vedtagelsen af denne Lov er ikke — i hvert Fald efter min Mening — Slutstenen lagt paa en Lovgivning paa dette Omraade, og hvis den var det, var det jo ganske taabeligt at vedtage Loven. Det er jo netop Forudsætningen, at der ud af det Udvalg, det sidder og arbejder med Spørgsmaalet om Lejemaal af visse Boliger og Forretningslokaler, kommer en Lov, der blivende træffer saadanne Bestemmelser, som man maatte mene rigtige for at give den rette Beskyttelse til hver af de to Sider, der her indgaar Kontraktforhold. En Lovgivning paa dette Omraade er ingenlunde ukendt i Udlandet; baade i Frankrig og i England har man jo en saadan Lovgivning, endogsaa en meget vidtgaende Lovgivning, og det vil formentlig være muligt for det kommende Udvalg, hvis der skulde være Vanskelighed ved at acceptere Lovforslaget, ved Hjælp af Oplysninger om den Lovgivning, der findes i disse to Lande, at faa et andet Indtryk af den foreliggende Sag.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gjorde nogle enkelte Bemærkninger om den Ophævelse af Huslejeloven for Boliger, der har fundet Sted, og mente, at meget faas Ret var gaaet for nær ved, at Loven efterhaanden var faldet bort baade i Provinsen og ogsaa her i København. Ja, det er, ligesom man tager det; jeg vilde i hvert Fald mene, at Huslejelovens Bortfald i København har foraarsaget og vedblivende vil foraarsage — det kan dokumenteres — en Værdistigning af de gamle Ejendomme, en Værdistigning, der ganske simpelt gaar i den enkelte Grundejers Lomme, og som